

Slotmanifest

Beroepseer + zorg op maat = het alternatief

Jos de Blok, Herman Suichies, Lewi Vogelpoel en Thijs Jansen

Iedere dag wordt er in ons land geweldige zorg verleend. Door vele zorgverleners, aan een groot aantal (verschillende) patiënten. Een belangrijke randvoorwaarde daarvoor is wederzijds vertrouwen; zorg gaat over mensen. De afgelopen jaren gaat zorg echter steeds meer over geld, spreadsheets en systemen in plaats van over datgene wat patiënten met zorgverleners verbindt. Dat moet anders.

Van kostenbeheersing naar kwaliteitsverbetering: organiseer de zorg rond de patiënt

In het zorgstelsel moet de zorg rondom de patiënt worden georganiseerd en gebaseerd zijn op vertrouwen in de kennis en kunde van zorgverleners. De aandacht moet worden verlegd van kostenbeheersing naar kwaliteitsverbetering. De regie over kwaliteit van zorg is aan de zorgverlener (en de beroepsorganisatie) en aan de patiënt (en patiëntenorganisatie). Stimuleer dat zorgverleners en patiënten zich gezamenlijk inzetten voor een nog betere onderlinge afstemming en verbetering van de kwaliteit van de zorg. Maatwerk dient daarbij leidend te zijn en de huidige trend naar schaalvergroting past daar niet bij. De focus moet liggen op het vakmanschap, de bezieling van zorgverleners en de 'verbinding' met de patiënt. Door deze kernwaarden centraal te stellen en zo te werken, bevorderen we samen duurzame, goede en betaalbare zorg.

Wij zien de volgende routewijzers voor deze omslag van kostenbeheersing naar goede zorg op maat:

Geef en neem vertrouwen als basis

Laten we in het stelsel zoveel mogelijk uitgaan van vertrouwen en zo min mogelijk van wantrouwen. Niet de zorgverzekeraars moeten met zorgverleners discussiëren over wat patiënten nodig hebben, dat moeten patiënten samen met zorgverleners doen. Burgers dienen te allen tijde vrij te zijn in de keuze van hun zorgaanbieder. Zorgverzekeraars en

Verminder de bureaucratie

Zorgverzekeraars dienen een positieve, faciliterende rol te hebben, vooral in de financiële afhandeling. Ook zij moeten het vertrouwen en de beroepseer van zorgverleners als leidraad nemen. Stel het verminderen van de bureaucratiekosten centraal. Maak het mogelijk dat zorgverlener en patiënt gezamenlijk maximaal gericht zijn op elkaar en zo min mogelijk op administratie en regels. Financiële administratie en verantwoording zijn veel te ingewikkeld en bureaucratisch geworden. Versimpel dit.

Laat de zorg de patiënt zo veel mogelijk onafhankelijk maken

Goede zorg op maat draagt bij aan herstel en maakt onafhankelijk van professionele zorg. Professionele zorgverleners willen en moeten patiënten in een verantwoord tempo zoveel mogelijk onafhankelijk van hulp maken. Echte participatie komt voort uit het versterken van het zelfvertrouwen van patiënten. Het weer op eigen benen helpen, het betrekken van de familie en de omgeving daarbij en het werken aan preventie; dat is waar het vakmanschap van professionals ook op gericht moet zijn.

Deze gewenste ommekeer kan alleen slagen wanneer politici, 'buitenhul' en professionals de patiënt centraal stellen. Laat de zorg en zorgprofessionals zelf, samen met patiënten, het 'beleid' maken, in plaats van beleidmakers zonder echte affiniteit met de zorg. Met beroepseer en zorg op maat als leidende principes.

Over de auteurs

Arnoud van Adrichem is dichter en redacteur van literair tijdschrift *DW B* en *De Reactor*, een Vlaams-Nederlands webplatform voor literaire kritiek. Hij debuteerde in 2008 met *Vis* en in 2010 verscheen *Een veelvoud ervan*. Dit jaar bracht hij zijn derde dichtbundel, *Geld*, uit.

Eelke van Ark is onderzoeksjournaliste bij *Follow the Money*, multimediaal platform voor financieel-economische journalistiek (<http://www.ftm.nl>). Ze is gespecialiseerd in het Nederlandse zorgstelsel. In 2014 won ze de prijs voor de beste online onderzoeksjournalistiek, voor een uitgebreid onderzoeksartikel over de Achterhoekse zorgorganisatie *Sensire*. Twitter: @EelkeA

Jos de Blok is oprichter en directeur van de thuiszorgorganisatie *Buurtzorg*. In 2006 begon hij met één team van verpleegkundigen. In 2015 werken bij de organisatie al bijna tienduizend professionals in 850 zelforganiserende teams. De organisatie is inmiddels vijf keer verkozen tot de beste werkgever van Nederland en het gedachtegoed is al in 35 landen overgenomen. De Blok ontving de *Albert Medal 2014* van de *Royal Society of Arts (RSA)* omdat in *Buurtzorg* 'mensenlijkheden boven bureaucratie' staat. Lid van de redactie van dit boek. Twitter: @josdeblok

Marc Chavannes was 42 jaar als journalist verbonden aan *NRC Handelsblad* waar hij de afgelopen jaren de invloedrijke rubriek 'Opklaringen' schreef. Hij is recentelijk overstapt naar *De Correspondent*, waar hij aantreedt in de functie van 'journalistiek geheugen en klankbord' voor de jonge generatie journalisten daar. Twitter: @MarcChavannes

Arjen Duinker is dichter. In 1988 debuteerde hij solo met de bundel *Rode oever*, die gevolgd werd door verschillende bundels. Hij ontving de *Jan Campert-prijs* voor *De geschiedenis van een opsomming* (2000) en de *vsB-poëzieprijs* voor zijn bundel *De zon en de wereld. Gedichten voor twee stemmen* (2003). Hij werkt aan de dichtbundel *Autobiografie tot op de dag van vandaag* en aan deel 4 van het encyclopedisch woordenboek *De wereld van de glasblazer* – samen met glasblazer *Bernard Heesen*.

Andrea Frankowski is aan de *Tilburgse School voor Politiek en Bestuur (TSPB)* van *Tilburg University* bezig aan een proefschrift over medische professionals en hun omgang met het *DBC-systeem*. Daarnaast is zij als onderzoeker verbonden aan de